

**ПрАТ «ВНЗ «МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ
ПЕРСОНАЛОМ»**

МАУП

***СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«УПРАВЛІННЯ ПРОЄКТАМИ»***

Спеціальність:	С4 Психологія
Освітній рівень:	другий (магістерський) рівень
Освітня програма:	Психологія

Загальна інформація про навчальну дисципліну

Назва навчальної дисципліни	Управління проектами
Шифр та назва спеціальності	С4 «Психологія»
Рівень вищої освіти	другий (магістерський) рівень вищої освіти
Статус дисципліни	вибіркова
Кількість кредитів і годин	3 кредита / 90 год. Лекції : 20 Семінарські заняття: 14 Самостійна робота студентів: 56
Терміни вивчення дисципліни	I семестр
Мова викладання	українська
Вид підсумкового контролю	залік
Сторінка дисципліни на сайті	

Загальна інформація про викладача. Контактна інформація.

Науковий ступінь	
Вчене звання	
Посада	
Дисципліни, які викладає НПП	
Напрями наукових досліджень	
Посилання на реєстри ідентифікаторів для науковців	
Контактна інформація викладача:	
E-mail:	
Контактний тел.	
Портфоліо викладача на сайті кафедри / Інституту / Академії	

Анотація курсу. Курс «Управління проектами» присвячений вивченню актуальної проблеми розвитку економіки на сучасному етапі, її функціонуванню – інвестиційному проектуванню і управлінню проектами у промислової сфері. У результаті вивчення курсу студенти повинні опанувати основні принципи управління проектами – довгостроковими інвестиціями в реальні активи. Зміст курсу становить концепція управління проектами основні аспекти цього виду діяльності.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є складна сукупність господарських, економічних, правових, фінансових відносин у сфері впровадження проектів різних типів на підприємствах України, обґрунтування механізму планування, контролю та ефективного управління сучасними інвестиційно-інноваційними проектами в умовах ринкової трансформації економічної діяльності підприємств України

Метою курсу: здобути теоретичні знання і сформувати практичні навички у сфері

проектного менеджменту, методами розробки бізнес-планів, а також опанувати стратегічне управлінське мислення на основі використання спеціальних літературних джерел. Усе це сприятиме оволодінню методами моделювання й оцінки різних сценаріїв розвитку господарських структур, визначення чутливості проекту.

Завдання навчальної дисципліни: повинні опанувати основні принципи управління проектами – довгостроковими інвестиціями в реальні активи.

Пререквізити навчальної дисципліни: Вивчення навчальної дисципліни «Управління проектами» базується на знаннях та вміннях, отриманих здобувачами освіти під час здобуття першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

Постреквізити навчальної дисципліни: Здобуті знання, вміння та компетентності в рамках даної дисципліни є основою для проведення і оформлення будь-яких досліджень в ході навчання та, зокрема, опанування освітніх компонент: «Виробнича та переддипломна практика», «Підготовка та захист кваліфікаційної роботи».

Програмні компетентності:

Інтегральна компетентність (ІК)	Здатність вирішувати складні завдання і проблеми у процесі навчання та професійної діяльності у галузі психології, що передбачає проведення досліджень та / або здійснення інновацій і характеризується комплексністю та невизначеністю умов і вимог.
Загальні компетентності	ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК2. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні. ЗК3. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). ЗК8. Здатність розробляти та управляти проектами.
Спеціальні компетентності	СК3. Здатність обирати і застосовувати валідні та надійні методи наукового дослідження та / або доказові методики і техніки практичної діяльності СК4. Здатність здійснювати практичну діяльність (тренінгову, психотерапевтичну, консультаційну, психодіагностичну та іншу залежно від спеціалізації) з використанням науково верифікованих методів та технік. СК6. Здатність ефективно взаємодіяти з колегами в моно- та мультидисциплінарних командах. СК7. Здатність приймати фахові рішення у складних і непередбачуваних умовах, адаптуватися до нових ситуацій професійної діяльності. СК12. Здатність до проектування та організації діяльності психологічної служби та підтримки професійної взаємин з представниками різних спільнот та організацій.
Результати навчання	ПРН1. Здійснювати пошук, опрацювання та аналіз професійно важливих знань із різних джерел із використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій. ПРН3. Узагальнювати емпіричні дані та формулювати теоретичні висновки. ПРН7. Доступно й аргументовано представляти результати досліджень у писемній та усній формах, брати участь у фахових дискусіях. ПРН10. Здійснювати аналітичний пошук відповідної до сформульованої проблеми наукової інформації та оцінювати її за критеріями адекватності. ПРН11 Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності.

Зміст навчальної дисципліни (денна форма навчання)

№	Назва теми	К-сть годин, з них:			
		Лекції	Семінари кізаняття	Самостійна робота	Методи навчання/методи оцінювання
1 семестр					Методи навчання: словесні (навчальна лекція, бесіда; навчальна дискусія); індуктивний метод; дедуктивний метод; традуктивний метод; аналітичний; синтетичний; практичний (робота з фабулами юридичних справ); пояснювально-ілюстративний; репродуктивний; метод проблемного викладу; частково-пошуковий; дослідницький; інтерактивні методи (аналіз ситуацій; дискусії, дебати, полеміки; діалог, синтез думок; мозковий штурм; відпрацювання навичок; ситуативне моделювання, опрацювання дискусійних питань); моделювання професійної діяльності; інноваційні методи навчання (компетентнісний; проектно-дослідницький); кейс-метод.
Змістовний модуль 1. «Теоретичні засади управління проектами»					
Тема 1.	Загальна характеристика проектного менеджменту	2	1	5	
Тема 2.	Обґрунтування доцільності проекту та його ефективності	2	2	6	
Тема 3.	Основні форми організаційної структури проектів	2	2	6	
Тема 4.	Структуризація проекту. Планування часу та управління тривалістю виконання проекту	2	1	6	
Тема 5.	Планування ресурсів, витрат і проектного бюджету. Управління персоналом у проектах	2	1	6	
Змістовний модуль 2. «Практичне виконання проектів»					Методи оцінювання: усний контроль (усне опитування, оцінювання участі у дискусіях, інших інтерактивних методах навчання); письмовий контроль (контрольні, самостійні роботи, реферати); тестовий контроль (тести закритої форми: тест-альтернатива, тест-відповідність); метод самоконтролю та самооцінки; оцінювання кейс-завдань.
Тема 6.	Управління проектним циклом	2	2	6	
Тема 7.	Інструменти проектного циклу	2	1	6	
Тема 8.	Контролювання виконання проекту	2	2	5	
Тема 9.	Управління ризиками проектів	2	1	5	
Тема 10.	Управління якістю проекту	2	1	5	
Модульна контрольна робота					
Всього:		20	14	56	
Форма контролю: залік					

Зміст самостійної роботи здобувача освіти з навчальної дисципліни «Управління проектами» передбачає підготовку до аудиторних занять шляхом опанування матеріалів лекції, вивчення базової і додаткової літератури, періодичних видань, Інтернет-джерел та судової практики, виконання практичних завдань (написання рефератів, аналіз проблемних ситуацій, підготовка результатів власних досліджень до виступу на конференціях, участь в конкурсах наукових робіт, підготовці та публікації наукових статей, тез тощо) протягом семестру; самостійне опрацювання окремих тем навчальної дисципліни; підготовку доповідей та презентацій за тематикою практичних занять; переклад іноземних текстів установлених обсягів; виконання індивідуальних завдань; підготовку до усіх видів контролю, у тому числі модульних контрольних робіт і підсумкової атестації; підготовку юридичних документів, інші види діяльності, що використовуються в Академії, Інституті і кафедрі.

Зміст самостійної роботи здобувача освіти визначається робочою програмою навчальної дисципліни конкретної навчальної дисципліни, методичними рекомендаціями для завданнями та рекомендаціями викладача.

Технічне обладнання та / або програмне забезпечення. В освітньому процесі використовуються навчальні аудиторії, бібліотека, мультимедійний проектор та комп'ютер для проведення лекційних та семінарських занять з елементами презентації. Вивчення окремих тем і виконання практичних завдань потребує доступу до інформації зі всесвітньої мережі Інтернет, який забезпечується безкоштовною мережею Wi-Fi.

Форми методи контролю.

Контроль успішності здобувачів освіти поділяється на **поточний** та **підсумковий (семестровий)**.

Поточний контроль здійснюють під час проведення практичних і семінарських занять. Його метою є систематична перевірка:

1. розуміння та засвоєння теоретичних основ управління проектами ;
2. уміння застосовувати знання для побудови моделей та аналізу вхідних даних при розробці проекту;
3. навичок формування структури та компонент проекту;
4. використання спеціалізованого програмного забезпечення для моделювання та обробки статистичних даних з метою формування проекту.

Форми участі студентів у навчальному процесі, які підлягають поточному контролю:

- виступи та презентації з аналізу економічних процесів, що є основою для формування проекту;
- усні доповіді з розбору кейсів в розрізі етапів проектного менеджменту ;
- доповнення, запитання до того, хто відповідає;
- систематичність роботи на семінарських заняттях та активність під час обговорень;
- участь у дискусіях, мозковому штурмі, інтерактивних формах заняття;
- аналіз економічних даних, статистичних показників, видів та форм проектів;
- письмові завдання (контрольні роботи, тестові завдання, аналітичні та реферативні роботи);
- підготовка конспектів, тез, аналітичних записок;
- самостійне опрацювання тем дисципліни та матеріалів лекцій.

Методи поточного контролю:

- усний контроль (опитування, бесіда, доповідь, повідомлення);
- письмовий контроль (контрольна робота, аналітичний звіт, реферат, виконання завдань на побудову структури проекту);
- комбінований контроль (усне та письмове поєднання для оцінки розуміння та практичних навичок);
- презентація самостійної роботи або кейс-аналізу;

- спостереження за активністю та участю у практичних заняттях;
- тестовий контроль (закриті та відкриті завдання, аналіз графіків і моделей);
- робота з проблемними ситуаціями (аналітичні кейси, сценарна розробка проекту).

Система оцінювання та вимоги.

Таблиця розподілу балів, які отримують здобувачі вищої освіти*

2-й семестр

Теми	Поточний контроль знань										Підсумковий контроль		Загальна кількість балів
											Модульна контрольна робота	Залік**	
	Тема 1	Тема 2	Тема 3	Тема 4	Тема 5	Тема 6	Тема 7	Тема 8	Тема 9	Тема 10	20	20	100
Робота на семінарському занятті	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5			
Самостійна робота	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3			

*Таблиця містить інформацію про максимальні бали за кожен вид навчальної роботи здобувача вищої освіти.

Критерії оцінювання результатів навчання здобувачів освіти та розподіл балів, які вони отримують, регламентуються Положенням про оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти у ПрАТ «ВНЗ «МАУП».

Завдання на самостійну роботу формуються викладачем у розрізі кожної теми та передбачає вивчення теоретичного матеріалу, що не охоплюється лекційно (у формі письмового конспекту), розв'язування тестів до тем, розв'язування задач, кейсів до теми; виконання індивідуальних завдань.

Критерії оцінювання самостійної роботи (конспект, реферат, есе):

- змістовність - 2 бали;
- відповідність темі та стилю оформлення – 1 бал.

Критерії оцінювання тестів – правильність відповіді (1 правильна відповідь - 1 бал).

Критерії оцінювання задач, кейсів:

- правильність розрахунків – 2 бали;
- наявність обґрунтувань та пояснень – 1 бал.

Підсумкова кількість балів, набрана здобувачами освіти за виконання завдань з самостійної роботи, є однією з складових поточної успішності з навчальної дисципліни. Самостійна робота з кожної теми за робочою програмою навчальної дисципліни оцінюється в діапазоні від 0 до 3 балів з використанням стандартизованих узагальнених критеріїв оцінювання знань.

Шкала оцінювання виконання самостійної роботи (індивідуальних завдань)

Можлива максимальна оцінка виконання самостійної роботи (індивідуальних завдань)	Рівень виконання			
	Відмінний	Добрий	Задовільний	Незадовільний
3	3	2	1	0

Підсумковий контроль включає у себе модульний контроль (у формі модульної контрольної роботи) та залік.

Модульний контроль. Модульна контрольна робота з навчальної дисципліни «Управління проектами» (для здобувачів денної форми навчання) проводиться на останньому занятті у письмовій формі у вигляді виконання індивідуальних завдань.

Завдання носить комплексний характер і включає:

1. **Практичне завдання (кейс-аналіз або розрахунок)** – аналіз ситуації, побудова структури стратегії реалізації проекту.

Максимальна оцінка: 5 балів

2. **Тестові завдання одиничного варіанту відповіді** – 10 завдань, які охоплюють теми лекцій і самостійно опрацьований матеріал.

Максимальна оцінка: 10 балів

3. **Теоретичні питання відкритого типу** – 2 запитання, що передбачають розгорнуту письмову відповідь, застосування знань для аналізу та синтезу матеріалу.

Максимальна оцінка: по 2 бали за кожне, всього 4 бали

4. **Завдання на визначення терміну (пояснення поняття)** – коротке завдання на відтворення визначення ключового терміну проектного менеджменту.

Максимальна оцінка: 1 бал

Максимальна кількість балів за модульну роботу: 20 балів

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи з навчальної дисципліни «Управління проектами»:

при оцінюванні модульної контрольної роботи враховується обсяг і правильність виконаних завдань:

- оцінка «відмінно» (А) ставиться за правильне виконання всіх завдань (або більше 90% усіх завдань);
- оцінка «добре» (В) ставиться за виконання 80% усіх завдань;
- оцінка «добре» (С) ставиться за виконання 70% усіх завдань;
- оцінка «задовільно» (D) ставиться, якщо правильно виконано 60% запропонованих завдань;
- оцінка «задовільно» (E) ставиться, якщо правильно виконано більше 50% запропонованих завдань;

- оцінка «незадовільно» (FX) ставиться, якщо завдань виконано менше від 50 %.

Неявка на модульну контрольну роботу – 0 балів.

Вище наведені оцінки трансформуються в рейтингові бали у такий спосіб:

A - 18–20 балів (>90% виконання)

B - 16–17 (80%)

C - 14–15 (70%)

D - 12–13 (60%)

E - 10–11 (>50%)

FX - 10 (менше 50%)

Підсумковий семестровий контроль з навчальної дисципліни «Управління проектами» є обов'язковою формою оцінювання результатів навчання здобувача вищої освіти. Він проводиться в терміни, встановлені графіком навчального процесу, та в обсязі навчального матеріалу, визначеного програмою навчальної дисципліни.

Залік виставляється за результатами роботи здобувача освіти впродовж усього семестру. Рейтингова оцінка здобувача освіти складається з балів, отриманих здобувачем за результатами заходів поточного контролю, модульного контролю та заохочувальних балів.

Здобувачі освіти, які виконали всі умови допуску до заліку та мають рейтингову оцінку 60 і більше балів, отримують відповідну до набраного рейтингу оцінку без додаткових випробувань.

****Зі здобувачами, які виконали всі умови допуску до заліку та мають рейтингову оцінку менше 60 балів, а також з тими здобувачами, хто бажає підвищити свою рейтингову оцінку,**

на останньому за розкладом занятті з дисципліни в семестрі викладач проводить підсумковий семестровий контроль у вигляді заліку.

Для здобувачів заочної форми навчання з дисципліни, підсумковий семестровий контроль (залік) проводиться обов'язково у формі модульної контрольної роботи, яка оцінюється на 70 балів та 30 – за самостійну роботу, що передбачає виконання тестів і задач до кожної теми.

Структура та розподіл балів модульної роботи (70 балів) – для здобувачів заочної форми навчання

1. Тестові завдання з одним правильним варіантом відповіді – 20 балів

10 тестів $\times$ 2 бали = 20 балів

Охоплюють увесь зміст дисципліни, включно з матеріалом для самостійного вивчення.

2. Два теоретичні питання відкритого типу – 20 балів

2 питання $\times$ 10 балів = 20 балів

Перевіряють уміння логічно викласти матеріал, застосовувати поняття та теорії.

Оцінювання:

- 9–10 балів – повна, логічна, обґрунтована відповідь;
- 7–8 балів – незначні неточності;
- 5–6 балів – є пропуски ключових елементів;
- <5 балів – відповідь неповна або з грубими помилками.

3. Практичне завдання (кейс/розрахункова задача) – 20 балів

Завдання аналітичного чи розрахункового типу, що вимагає застосування теоретичних знань для вирішення конкретної виробничої/організаційної ситуації.

Критерії: правильність розрахунків, логіка виконання, аргументація висновків.

4. Пояснення терміна (визначення) – 10 балів

5 термінів $\times$ 2 бали = 10 балів

Оцінюється точність формулювання та повнота.

Оцінювання додаткових (індивідуальних) видів навчальної діяльності. До додаткових (індивідуальних) видів навчальної діяльності відносять участь здобувачів у роботі наукових конференцій, наукових гуртків здобувачів і проблемних груп, підготовці публікацій, участь у Всеукраїнських олімпіадах і конкурсах та Міжнародних конкурсах тощо понад обсяги завдань, які встановлені відповідною робочою програмою навчальної дисципліни.

За рішенням кафедри здобувачам освіти, які брали участь у науково-дослідній роботі та виконували певні види додаткових (індивідуальних) видів навчальної діяльності, можуть присуджуватися заохочувальні (бонусні) бали за визначену освітню компоненту.

Також, заохочувальні бали можуть нараховуватися, якщо здобувач освіти, наприклад, виконав і захистив певні види робіт, відвідував всі лекції, семінарські й практичні заняття, має власний рукописний конспект лекцій та опрацьований додатковий навчальний матеріал, немає пропусків занять без поважних причин, відвідував додаткові консультації за участі лектора тощо.

Сума заохочувальних балів враховується при виставленні підсумкових балів в заліково-екзаменаційну відомість (але не більше 89 балів в загальному підсумку) і може бути автоматично зарахована при виставленні підсумкової семестрової оцінки з відповідної освітньої компоненти.

Заохочувальні бали не є нормативними і не входять до таблиці розподілу балів, які отримують здобувачі вищої освіти та основної шкали системи оцінювання.

Для оцінювання результатів навчання здобувача вищої освіти впродовж семестру застосовується 100-бальна, національна та шкала ЄКТС оцінювання

Шкала підсумкового оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECT8	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	Зараховано
82 – 89	B	добре	
75 – 81	C		
68 – 74	D		
60 – 67	E		
35 – 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0 – 34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

Політика курсу.

Для успішного засвоєння курсу «Управління проектами» здобувач освіти має:

- регулярно відвідувати лекційні та практичні заняття;
- систематично, системно й активно працювати на лекційних і практичних заняттях;
- відпрацьовувати пропущені заняття або незадовільні оцінки, отримані на заняттях;
- виконувати у повному обсязі завдання, які вимагає підготувати викладач, належна їх якість;
- виконувати контрольні та інші самостійні роботи;
- дотримуватися норм академічної поведінки та етики.

Курс «Управління проектами» передбачає засвоєння та дотримання принципів етики та академічної доброчесності, зокрема орієнтації на запобігання плагіату у будь-яких його проявах: всі роботи, доповіді, есе, реферати та презентації мають бути оригінальними та авторськими, не переобтяженими цитатами, що мають супроводжуватися посиланнями на першоджерела. Порушеннями академічної доброчесності вважаються: академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, обман, хабарництво, необ'єктивне оцінювання.

Оцінювання здобувача освіти орієнтовано на отримання балів за активність на семінарських заняттях, виконання завдань для самостійної роботи, а також виконання завдань, які здатні розвинути практичні уміння та навички за які можуть бути, за рішенням викладача, нараховані додаткові (бонусні) бали (участь у круглих столах, наукових конференціях, олімпіадах та наукових конкурсах серед студентів).

Методичне забезпечення навчальної дисципліни

Навчально-методичні матеріали, що забезпечують супровід дисципліни: підручники, навчальні посібники, навчально-методичні посібники, конспекти лекцій тощо, перелік яких надається нижче (рекомендовані джерела інформації).

Рекомендовані джерела інформації

Основна:

1. Мостецька Т.Л., Мостецька Т.Г., Ралко О.С. Управління проектами: навчальний посібник. Львів Кондор, 2024. 592с

2. Логачова Л.М., Логачова О.В. Управління проектами. Навчальний посібник. Університетська книга, 2023. 208с.
3. Блага Н. В. Управління проектами: навч. посібник. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2021. 152 с.
4. Управління проектами: навч. посіб / Мостенська Т.Л., Мостенська Т.Г., Ралко О.С. – К.: Видавничий дім «Кондор», 2018. 535с
5. Довгань Л. Є., Мошонько Г. А., Малик І. П. Управління проектами : навч. Посіб. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2017. 420 с.

Додаткова:

1. Біла книга «Розвиток соціального підприємництва в Україні»: Проектний менеджмент (управління проектами) Together Європейський простір. URL : <https://pererislyanska-gromada.gov.ua/proektnij-menedzhment-upravlinnya-proektami1532185544/>.
2. Веретенников В. І., Тарасенко Л. М., Гевлич Г. І. Управління проектами : навч. посіб. Київ : Центр навчальної літератури, 2006. 280 с.
3. Волков О. І., Денисенко М. П., Гречак А. А. Економіка та організація інноваційної діяльності : підручник. Київ : Центр учбової літератури, 2007. 662 с.
4. Майорова Т. В. Особливості бюджетування інвестиційних проектів. *Ефективна економіка*. 2011. № 8. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2011_8_20.
5. Микитюк П. П. Управління проектами : навч. посіб. Тернопіль, 2014. 270 с.
6. Морозов В. В., Чередніченко А. М., Шпильова Т. І. Формування, управління та розвиток команди проекту. Київ : Таксон, 2009. 461 с.
7. Ноздріна Л. В., Ящук В. І., Полотай О. І. Управління проектами : підручник / за заг. ред. Л. В. Ноздріної. Київ : Центр учбової літератури, 2010. 432 с.
8. Пелих В. Управління проектами в інтегрованому суспільстві і його інструменти. *Матеріали дванадцятої наукової конференції ТДТУ ім. І. Пулюя*. Тернопіль : ТДТУ, 2008. С. 296.
9. Проектне фінансування : підручник / Т. В. Майорова, О. О. Ляхова та ін. ; за заг. та наук. ред. проф., д.е.н. Т. В. Майорової. 2-ге вид., перероб. і доп. Київ : КНЕУ, 2017. 434 с.
10. Проектний менеджмент: просто про складне : навч. посіб. / В. А. Верба, Л. П. Батенко, О. М. Гребешкова та ін. ; за заг. ред. В. А. Верби. Київ : КНЕУ, 2009. 299 с.
11. Рач В. А., Россошанська О. В., Медведєва О. М. Управління проектами: практичні аспекти реалізації стратегій регіонального розвитку : навч. посіб. / за ред. В. А. Рача. Київ : «К. І. С. », 2010. 276 с.
12. Ульяновченко О. В. Проектний менеджмент : конспект лекцій. ХНАУ, 2016. 89 с.
13. Управління проектами : навч. посіб. / за ред. О. В. Ульянченка, П. Ф. Цигікала. Харків : ХНАУ ім. В. В. Докучаєва, 2010. 522 с.
14. Фесенко Т. Г. Управління проектами: теорія та практика виконання проектних дій : навч. посіб. / Харк. нац. акад. міськ. госп-ва. Харків : ХНАМГ, 2012. 181 с.
15. Федішин Б., Євтух П. Розвиток підприємств на основі проектного менеджменту. *Соціально-економічні проблеми і держава*. 2012. Вип. 2 (7). С. 272-276. URL : <http://sepd.tntu.edu.ua/images/stories/pdf/2012/12fbpopm.pdf>
16. Bowen R. Implementing Best Communication Practices With Your Project Team. *Bright Hub Project Management*. 2013. URL: <http://www.brighthubpm.com/resourcemanagement/60211-communicating-effectively-with-your-project-team/>